

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kotimaisesta öljykasvi- tuotannosta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan vuoden 1982 loppuun voimassa olevan kotimaisen öljykasvituotannon edistämisestä annetun lain (262/78, muut. 293/80) jatkoksi säädettäväksi laki kotimaisesta öljykasvituotannosta, joka olisi voimassa vuoden 1983 alusta vuoden 1987 loppuun. Lakiesityksen tarkoituksena on voimassa olevan lain tavoin turvata tuotantopoliittisesti tarkoituksenmukaiset edellytykset kotimaiselle öljykasvituotannolle ja näin vähentää kasviöljy-

jen ja öljyväkirehujen saannin riippuvuutta tuonnista. Lakiehdotuksen mukaan valtioneuvosto vahvistaisi vuosittain öljykasvien siementen perushinnat ja enimmäiskilomäärät valtion tulo- ja menoarviossa tarkoitukseen myönnettyjen määrärahojen puitteissa. Koska lakiesitys liittyy vuoden 1983 tulo- ja menoarvioesitykseen, se tulisi käsitellä tulo- ja menoarvion käsittelyn yhteydessä.

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

Maataloustuotantoa on viime vuosina harjoitetun maatalouspolitiikan mukaan pyritty ohjaamaan sellaisille aloille, joilla pystytään korvaamaan maataloustuotannossa käytettävien tuotantopanosten tuontia. Keinoja harkittaessa on myös otettu huomioon elintarvikehuoltomme varmuusnäkökohdat mahdollisessa kriisitilanteessa. Sen tähden hallitus pitää tärkeänä, että kotimaiselle öljykasvituotannolle ja kotimaisten kasviöljyjen ja öljyväkirehujen käytölle edelleen turvataan edellytykset ja vähennetään näin kasviöljyjen ja öljyväkirehujen saannin riippuvuutta tuonnista. Öljykasvien viljelylaajuus tulee mitoittaa niin, että se mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla vastaisi kotimaisia käyttömahdollisuuksia sekä kasviöljyjen että rouheen osalta.

Maatalouden tuotantopoliittisen toimikunnan mukaan (Komiteamietintö 1980: 5) kas-

viöljyjen käytön korvaaminen kokonaan kotimaisella tuotannolla edellyttäisi vajaan 70 000 hehtaarin viljelyalaa. Mikäli tuontirouhe korvattaisiin kokonaan kotimaisella rypsi- ja rapsirouheella, olisi öljykasvien viljelyalan oltava toimikunnan mukaan lähes 100 000 hehtaaria. Rehuvalkuaistyöryhmä päätyi laskelmissaan vielä tätäkin suurempaan alaan (Rehuvalkuaistyöryhmän selvitys 1981). Sen mukaan noin 120 000 hehtaarin rouhetuotto voitaisiin käyttää teollisiin rehuseoksiin. Tällöin lypsylehmien rehuseoksiin ei käytettäisi lainkaan tuontivalkuaisraaka-aineita. Sen sijaan kasvavien nautojen, sikojen sekä kanojen rehuseoksiin käytettäisiin tällöinkin soijarouhetta ja kala-rehujauhoa.

Öljykasvien viljelyalan laajentaminen esimerkiksi 100 000 hehtaariin merkitsisi viime vuosien keskimääräisten hehtaarisatojen perusteella laskettuna noin 150 milj. kilon siemensatoa, josta saataisiin noin 60 milj. kiloa kasviöljyä ja noin 90 milj. kiloa rouhetta. Tällöin parannet-

taisiin edellytyksiä kotieläintuotteiden tuotannon turvaamiseksi myös mahdollisissa kriisitilanteissa.

Satovuonna 1981 öljykasveja viljeltiin 55 500 hehtaarin alalla. Siemensato oli noin 69 milj. kiloa, josta saadaan rouhetta noin 41 milj. kiloa ja öljyä noin 27 milj. kiloa. Vuoden 1982 tulo- ja menoarviossa öljykasvien viljelyala on 65 000 hehtaaria. Hinnanalennuskorvauksia maksettiin vuonna 1981 noin 118 milj. markkaa. Kotimaisesta rouheesta perittynä valmisteverona ja öljyn ravintorasvaverona kertyi valtiolle tuloina kyseisenä vuonna yhteensä noin 64 milj. markkaa.

2. Nykyinen tilanne ja esitetyt muutokset

2.1. Lainsäädäntö

Nykyisin voimassa olevan kotimaisen öljykasvituotannon edistämisestä annetun lain (262/78) 2 §:n mukaan valtioneuvosto vahvistaa vuosittain valtion tulo- ja menoarvion puitteissa kotimaassa viljeltävien, viljely- tai hankintasopimusten perusteella öljynpuristamoille toimitettavien öljykasvien siementen perushinnat ja viljelyalat seuraavaa satovuotta varten. Sopimusten tekemisestä valtioneuvoston vahvistamien enimmäismäärien puitteissa huolehtivat öljynpuristamot tai niiden valtuuttamat liikkeet. Milloin kotimaisten öljykasvien siemenen hinta on vastaavan ulkomailta tuotavan siemenen hintaa korkeampi, myönnetään voimassa olevan lain 3 §:n mukaan öljykasvien siemenestä Suomessa toimiville öljynpuristamoille valtion varoista hinnanalennuskorvausta määrä, jolla kotimaassa tuotetun siemenen keskimääräinen kilohinta kalenterikuukauden aikana on ylittänyt vastaavan ulkomaisen siemenen keskimääräisen tuontihinnan.

2.2. Esitettyjen muutosten syyt ja pääperiaatteet

Kotimaisten öljykasvien viljely on laajentunut viime vuosina huomattavasti. Viljelyala on kasvanut vuoden 1978 noin 31 700 hehtaarista 55 500 hehtaariin vuonna 1981. Siemensato on vastaavana aikana noussut 48 milj. kilosta 69 milj. kiloon. Vuoden 1981 siemensadosta saadaan noin 25 milj. kiloa rypsi- ja rapsiöljyä.

Elintarviketeollisuus käytti vuonna 1981 kotimaista kasviöljyä 12 milj. kiloa ja sitä vietiin öljynä ja margariinina 13 milj. kiloa. Entistä viljelyvarmempien ja parempilaatuisten öljykasvilajikkeiden kehittäminen ja käyttöönotto on tehnyt viljelyalan lisäämisen mahdolliseksi. Nykyisen lain (262/78) voimassaoloaikana on viljelty yksinomaan kevätöljykasveja. Öljykasvien viljelyala on maassamme nykyisin noin 2 prosenttia viljellystä peltoalasta. Vastaava luku Ruotsissa on noin 5 prosenttia. Myös Ruotsissa öljykasvien viljelyä tuetaan.

Öljykasvien siemenistä saadaan toisena päätuotteena rouhetta, joka käytetään rehuteollisuuden valkuaisraaka-aineeksi. Myös kasviöljyä käytetään jonkin verran rehuseoksiin. Rehurasvan kasviöljylisäyksen avulla muun muassa säädellään rehuseosten energiapitoisuus halutulle tasolle. Rehuvalkuaisryhmän selvityksen mukaan kotimaisen rouheen käyttöä voitaisiin huomattavasti lisätä. Lypsykarjan rehuseoksissa voitaisiin soijarouhe kokonaan korvata kotimaisella rypsi- ja rapsirouheella, mikäli sitä olisi riittävästi saatavissa.

Nykyisin voimassa olevasta laista poiketen ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvosto vahvistaisi vuosittain valtion tulo- ja menoarvion puitteissa tekemällään päätöksellä viljelyalojen sijasta kotimaisten öljykasvien siementen enimmäiskilomäärät. Esitettävä menettelytapa on valvonnan kannalta välttämätön, koska lakiehdotuksen mukaan hinnanalennuskorvauksen saajia tulisi olemaan useampia kuin voimassaolevan lain mukaan.

Muutoksena nykyiseen lakiin verrattuna ehdotetaan myös, että rehuteollisuudelle suoritettaisiin valtion varoista hinnanalennuskorvausta puristamattomana teollisten rehuseosten valmistukseen käytettävästä kotimaisten öljykasvien siemenestä. Korvauksen määrä laskettaisiin siemenestä saatavan öljyn ja rouheen suhteellisten osuuksien mukaan. Tällä tavoin mahdollistettaisiin uusi kotimaisten öljykasvien siemenen käyttömuoto nykyisen käytön rinnalle. Puristamattomana kotieläinten rehuksi käytettävän kotimaisten öljykasvien siemenen käyttömahdollisuuksista on pyydetty lausunto Helsingin yliopiston kotieläintieteen laitokselta ja Valtion eläinlääketieteelliseltä laitokselta. Lausuntojen ja tutkimusten perusteella siemenen käytön puristamattomana rehuseoksiin katsotaan olevan mahdollista.

Asianmukaisella esikäsittelyllä, mikä lähinnä

tarkoittaa siemenen kuumentamista, eliminoidaan myrosinaasi-entsyymin vaikutus. Norjassa rypsin siementä on käytetty puristamattomana nautojen rehuseoksiin jo parin vuosikymmen ajan. Myös Suomessa tätä käyttömuotoa suunnitellaan nautakarjan rehuseoksiin.

Edellytyksenä hinnanalennuskorvauksen maksamiselle rehuteollisuudelle puristamattomana teollisiin rehuseoksiin käytettävästä siemenestä tulisi olla, että se on valtiontaloudellisesti edullisempaa kuin muu lakiehdotuksessa tarkoitettu käyttö. Puristamattomana käytettävästä siemenestä maksettava hinnanalennuskorvaus laskettaisiin siemenen rasva- ja rouheosuuksien mukaan ja korvauksen määrä olisi siten alhaisempi kuin nykyisessä maksukäytännössä. Uusi vaihtoehtoinen tukemismuoto vähentäisi siten valtion määräraharahatarvetta.

Esityksen mukaan maa- ja metsätalousministeriö vahvistaisi vuosittain sekä öljypuristamoiden että rehutehtaiden osuudet enimmäiskilomääristä. Näin puristamattomana rehuseoksiin käytettävä siemenmäärä olisi ministeriön vuotuisessa harkinnassa. Maa- ja metsätalousministeriö suorittaisi osuuksien jaon öljynpuristamoille ja rehutehtaille näiden yksimielisten sopimusten mukaisesti tai, ellei sopimuksia ole syntynyt, vahvistaisi öljynpuristamoiden osuudet sekä rehutehtaitten osuudet käyttäen rehutehtaiden osalta ensisijaisena jakoperusteena

tehtaitten kolmen edellisen vuoden täysrehuksi muunnettujen rehuseosten valmistusmääriä.

2.3. Valmisteluvaiheet

Maa- ja metsätalousministeriön asettama työryhmä on suorittanut toimeksiantonsa mukaisesti lakiesitystä koskevan valmistelutyön. Työryhmä on pyytänyt lausunnot Helsingin yliopiston kotieläintieteen laitokselta ja Valtion eläinlääketieteelliseltä laitokselta. Asiantuntijana on kuultu elinkeinohallituksen edustajaa ja eräitä muita alan asiantuntijoita.

3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Voimassa olevan lain mukaisen tukijärjestelmän toteuttaminen on ollut maa- ja metsätalousministeriön sekä maatilahallituksen tehtävänä. Tähän menettelyyn ei esitetä muutosta.

Lakiehdotuksen mukainen tukijärjestelmä edellyttää samoin kuin voimassa oleva lakikin määrärahan ottamista vuosittain valtion tulo- ja menoarvioon. Vuoden 1982 tulo- ja menoarviossa on kyseiseen tarkoitukseen varattu 100 milj. mk. Ehdotetut muutokset eivät aiheuta määrärahan lisästarvetta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Lakiehdotus vastaa pääosiltaan kotimaisen öljykasvituotannon edistämisestä 7 päivänä huhtikuuta 1978 annettua lakia, muutettuna väliaikaisesti 29 päivänä huhtikuuta 1980 annetulla lailla.

1 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi laki, joka on voimassa vuosina 1983—1987.

2 §. Pykälän 1 momentin mukaan valtioneuvosto vahvistaisi öljykasvien siementen perushinnat ja enimmäiskilomäärät seuraavaa satovuotta varten. Sekä öljynpuristamot että rehuteollisuus voisivat käyttää öljykasvien siemeniä raaka-aineinaan.

Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston olisi ennen vahvistamispäätöksen tekemistä neuvoteltava hinnoista maataloustuottajien keskusjärjestöjen kanssa ja kuultava elintarvike- ja rehuteollisuutta. Vahvistamisen ajankohta on

sovitettu siten, että neuvottelut voitaisiin edelleen käydä maataloustuloneuvottelujen yhteydessä.

Pääsääntöisesti noudatettaisiin vahvistettuja enimmäiskilomääriä. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvosto voisi kuitenkin harkintansa mukaan poikkeuksellisista satovaihteluista johtuvista syistä päättää valtion tuella markkinoitavien enimmäiskilomäärien korottamisesta.

Öljykasvien siementen perushinnan vahvistaminen liittyy maataloustulolain perusteella tehtäviin ratkaisuihin. Tästä syystä voi syntyä tilanteita, joissa maataloustuloratkaisun viivästyminen tai liittyminen mahdolliseen hinta- ja tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun vaikeuttaa perushinnan tasosta päättämistä helmikuun loppuun mennessä. Tällaisen tilanteen varalta lakiin ehdotetaan pykälän 4 momentiksi sisäl-

lytettäväksi säännös siitä, että valtioneuvostolla olisi oikeus tarkistaa öljykasvien siementen perushintaa syyskuun 15 päivään mennessä. Valtioneuvoston olisi ennen tarkistamista neuvoteltava maataloustuottajien keskusjärjestöjen kanssa ja kuultava elintarvike- ja rehuteollisuutta.

3 §. Pykälän 1 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö määräisi öljynpuristamoteollisuuden ja rehuteollisuuden osuudet siemenmääristä. Ministeriön tulisi määrätä osuudet viiden päivän kuluessa siitä, kun siementen perushinnoista ja enimmäiskilomääristä on valtioneuvostossa päätetty.

Pykälän 2 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö vahvistaisi öljynpuristamoiden ja rehutehtaiden osuudet 1 momentissa tarkoitetuista siemenmääristä. Ministeriön tulisi vahvistaa osuudet öljynpuristamoiden ja rehutehtaiden yksimielisten sopimusten mukaisesti kymmenen päivän kuluessa siitä kun siementen perushinnoista ja enimmäiskilomääristä on valtioneuvostossa päätetty.

Pykälän 3 momentissa määrättäisiin, millä tavoin jaetaan se siemenmäärä, joka jää jäljelle, jos rehutehdas on ilmoittanut, ettei se käytä osuuttaan puristamattomasta siemenmäärästä.

Pykälän 4 momentissa määrättäisiin, että maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa öljynpuristamoiden ja rehutehtaiden osuudet, jolleivät ne ole määrääkaan mennessä toimittaneet ministeriölle yksimielisiä sopimuksia kilomäärästä.

Pykälän 5 momentin mukaan öljynpuristamot ja rehuteollisuus tai niiden valtuuttamat liikkeet huolehtisivat viljely- ja hankintasopimusten tekemisestä niille vahvistettujen enimmäiskilomäärien puitteissa.

4 §. Pykälän 1 momentti on samansisältöinen kuin voimassa olevan lain 3 pykälän 1 momentti. Pykälän mukaan hinnanalennuskorvausta maksettaisiin valtion varoista edelleen Suomessa toimiville öljynpuristamoille silloin, kun kotimaassa viljeltyjen öljykasvien siementen hinta on korkeampi kuin vastaava ulkomaisen siemenen hinta.

Pykälän 2 momentin mukaan maksettaisiin Suomessa toimiville rehutehtaille hinnanalennuskorvausta valtion varoista silloin kun kotimaisten öljykasvien siementen hinta lisätynä hintaporrastuksella on korkeampi kuin kotimaisesta öljykasvin siemenestä saatavan öljyvähirehun ja kotimaisen rehuksivan tuottajan myyntihintojen ja öljykasvin siemenen sisältämän rouhe- ja rasvamäärien perusteella laskettu vertailuhinta. Hinnanalennuskorvausta maksettaisiin se määrä, jolla kotimaassa tuotetun siemenen hinta on kalenterikuukauden aikana ylittänyt vastaavana ajankohtana vallinneen edellä mainitulla tavalla lasketun vertailuhinnan. Hinnanalennuskorvausta laskettaessa otettaisiin lisäksi huomioon voimassa oleva liikevaihtoverokäytäntö.

Puristamattomana rehuseosten raaka-aineeksi käytettävä kotimaisen öljykasvin siemen tulisi laskentateknisesti otetuksi rouheosaltaan huomioon öljyvähirehuperon alaisena tuotteena.

Pykälän 3 momentti vastaa voimassa olevan lain 3 pykälän 2 momenttia lisätynä rehutehtaita koskevalla säännöksellä.

Pykälän 4 momentissa edellytetään, että öljykasvin siemenen käyttö puristamattomana teollisten rehuseosten raaka-aineeksi on valtiontaloudellisesti edullisempää kuin se käyttö puristettuna.

5 §. Pykälä vastaa voimassa olevan lain 4 §:ää.

6 §. Pykälässä vahvistettaisiin ne perusteet, joiden mukaan öljynpuristamoille suoritettavaa hinnanalennuskorvausta laskettaessa määritetään kotimaisen ja ulkomaisen siemenen kunkin kuukauden kilohinta. Hintana käytettäisiin kyseisen kuukauden edustavien maailmanmarkkinanoteerausten keskiarvoa, johon on lisätty kohtuulliset tuontikulut.

7 §. Pykälä vastaa voimassa olevan lain 7 §:ää.

8—12 §. Pykälät vastaavat voimassa olevan lain 8—12 §:iä täydennettyinä rehuteollisuutta koskevilla lisäyksillä.

13 §. Pykälä sisältää lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kotimaisesta öljykasvituotannosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kotimaista öljykasvituotantoa tuetaan vuosina 1983—1987 siten kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain valtion tulo- ja menoarvion puitteissa kotimaassa viljely- tai hankintasopimusten perusteella viljeltävien öljykasvien siementen perushinnat ja enimmäiskilomäärät seuraavaa satovuotta varten. Siemeniä voidaan käyttää öljynpuristamoteollisuuden raaka-aineeksi sekä puristamattomana teollisten rehuseosten raaka-aineeksi. Satovuosi alkaa elokuun 1 päivänä ja päättyy seuraavana vuonna heinäkuun 31 päivänä.

Valtioneuvoston on ennen vahvistamispäätöstä neuvoteltava maataloustuottajien keskusjärjestöjen kanssa sekä kuultava elintarvike- ja rehuteollisuutta. Mikäli neuvotteluissa on saavutettu yksimielisyys, valtioneuvosto vahvistaa helmikuun loppuun mennessä seuraavana satovuotena viljeltävien öljykasvien siementen perushinnat ja enimmäiskilomäärät. Mikäli neuvotteluissa ei ole saavutettu yksimielisyyttä, eikä sitä neuvotteluja jatkettaessakaan saavuteta, valtioneuvosto vahvistaa maaliskuun loppuun mennessä perushinnat ja enimmäiskilomäärät.

Poikkeuksellisen hyvän siemensadon johdosta valtioneuvosto voi maa- ja metsätalousministeriön esityksestä korottaa valtion tuella markkinoitavia enimmäiskilomääriä.

Milloin erityiset syyt sitä vaativat, valtioneuvosto voi, neuvoteltuaan maataloustuottajien keskusjärjestöjen kanssa ja kuultuaan elintarvike- ja rehuteollisuutta, tarkistaa viimeistään syyskuun 15 päivänä 1 momentin nojalla vahvistettuja öljykasvien siementen perushintoja.

3 §

Maa- ja metsätalousministeriö määrää viiden päivän kuluessa siitä kun valtioneuvosto on 2 §:n nojalla vahvistanut öljykasvien siementen

enimmäiskilomäärät öljynpuristamoteollisuuden ja rehuteollisuuden osuudet siemenmäärästä.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa kymmenen päivän kuluessa siitä kun valtioneuvosto on vahvistanut seuraavana satovuonna viljeltävien öljykasvien enimmäiskilomäärät öljynpuristamoiden ja rehutehtaiden yksimielisten sopimusten mukaisesti niiden osuudet 1 momentissa mainitusta siemenmäärästä.

Mikäli rehutehdas ilmoittaa, ettei se käytä osuuttaan rehuteollisuudelle 1 momentin nojalla vahvistetusta siemenmäärästä, lisätään tämä osuus 2 momentin nojalla vahvistettavan jakosuhteen mukaan 1 momentin nojalla vahvistettuun öljynpuristamoiden siemenmäärään.

Jos edellä tässä pykälässä tarkoitettuja sopimuksia ei maa- ja metsätalousministeriö asettamaan määräaikaan mennessä ole toimitettu ministeriölle, maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa 2 momentissa tarkoitettujen osuudet.

Öljynpuristamot ja rehuteollisuus tai niiden valtuuttamat liikkeet huolehtivat viljely- ja hankintasopimusten tekemisestä niille tämän pykälän nojalla vahvistettujen osuuksien puitteissa.

4 §

Kotimaisten öljykasvien siemenen hinta lasketaan siten, että hintaporrastettuun perushintaan tehdään kotimaisen ja ulkomaisen siemenen laatueroja vastaava muutos ja näin saatuun hintaan lisätään kohtuulliset hankinta- ja varastointikulut sekä kohtuulliset kuukausittain porrastetut korkokulut. Milloin täten määriteltyn hinta on vastaavan ulkomailta tuotavan siemenen hintaa korkeampi, myönnetään 2 §:ssä mainittujen sopimusten perusteella tuotettujen öljykasvien siemenestä Suomessa toimiville öljynpuristamoille valtion varoista kalenterikuukausittain hinnanalennuskorvausta määrä, jolla kotimaassa tuotetun siemenen keskimääräinen kilohinta kalenterikuukauden aikana on ylittänyt vastaavan ulkomaisen siemen keskimääräisen tuontihinnan.

Milloin kotimaisten öljykasvien siemenen hintaporrastettu perushinta on korkeampi kuin samanlaatuisesta kotimaisesta öljykasvin siemenestä saatavan öljyväkirehun ja kotimaisen rehuruvan tuottajan myyntihintojen sekä sanotun öljykasvin siemenen sisältämän öljyväkirehu- ja rasvasaantojen perusteella laskettu vertailuhinta, myönnetään 2 §:ssä mainittujen sopimusten perusteella tuotettujen öljykasvien siemenestä Suomessa toimiville rehutehtaille valtion varoista kalenterikuukausittain hinnanalennuskorvausta määrä, jolla kotimaassa tuotetun siemenen sanottu hinta kalenterikuukauden aikana on ylittänyt vastaavana aikana valtion edellä mainitulla tavalla lasketun vertailuhinnan. Lisäksi hinnanalennuskorvausta määritettäessä voidaan ottaa huomioon kotimaisen siemenen hankinnasta aiheutuvia erilliskustannuksia.

Hinnanalennuskorvauksen saamisen edellytyksenä on, että öljynpuristamo tai rehutehdas tai näiden valtuuttama keskusliike on sitoutunut viljelijälle suorittamaan 2 §:ssä tarkoitetun siemenen perushinnan tarkistettuna maa- ja metsätalousministeriön kulloinkin vahvistamien perusteiden mukaisesti siemenen laadusta ja varastoinnista hintaan ehkä aiheutuvilla muutoksilla ja että öljynpuristamo tai rehutehdas muutoinkin noudattaa, mitä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä on määrätty.

Hinnanalennuskorvauksen saamisen edellytyksenä on käytettäessä öljykasvien siementä puristamattomana teollisten rehuseosten raaka-aineena, että käyttö tähän tarkoitukseen on valtiontaloudellisesti edullisempaa kuin käyttö tämän lain mukaiseen muuhun tarkoitukseen.

5 §

Hinnanalennuskorvausta suoritetaan kalenterikuukauden aikana jalostuksessa käytettyjen siemenmäärien perusteella.

6 §

Kotimaista vastaavan ulkomaisen öljykasvin siemenen kiloa kohti laskettu kalenterikuukauden tuontihinta on kyseisen kuukauden edustavien maailmanmarkkinahintanoteerausten keskiarvo lisätynä kohtuullisilla tuontikuluilla.

7 §

Mikäli kotimaisten öljykasvien siemensato ja siitä valmistettavien tuotteiden määrä ylittää

kotimaiset käyttömahdollisuudet, voidaan tarpeelliseksi osoittautuvasta viennistä sekä ylijäämän varastoinnista aiheutuvat kulut korvata 2 §:ssä tarkoitettujen sopimusten mukaisen tuotannon osalta valtion varoista sen mukaan kuin valtioneuvosto päättää.

8 §

Hakemus hinnanalennuskorvauksen suorittamisesta on tarpeellisine selvityksineen tehtävä kuukausittain maatilahallitukselle sen määräämän ajan kuluessa.

Maatilahallitus huolehtii hinnanalennuskorvauksen määräämisestä ja suorittamisesta öljynpuristamolle ja rehutehtaille.

9 §

Öljynpuristamon ja rehutehtaan tulee pitää kotimaisten öljykasvien osalta sellaista kirjantapoa, josta käy selville viljely- tai hankintasopimusten perusteella ostetut siemenmäärät, siementen käyttö öljynpuristukseen tai rehuseoksiin ja saadut öljy- ja rouhemäärät sekä viljelijöille tilitetyt hinnat hinnoitteluperusteineen.

10 §

Öljynpuristamo ja rehutehdas ovat velvollisia vaadittaessa esittämään maatilahallituksen tai elinkeinohallituksen määräämälle virkamiehelle tarkastusta varten kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksen suorittamisessa.

11 §

Mikäli öljynpuristamo tai rehutehdas kehoksesta huolimatta laiminlyö sellaisen kirjantapojen pitämisen, joka täyttää 9 §:ssä säädetyt vaatimukset taikka sen mitä öljynpuristamon tai rehutehtaan velvollisuudeksi on 10 §:ssä säädetty, voi maatilahallitus, ottaen huomioon laiminlyönnin syyt, lopettaa hinnanalennuskorvausten maksamisen siitä ajankohdasta lukien, jolloin laiminlyönti on todettu.

Takaisinperinnän osalta on noudatettava, mitä maataloustuen jako- ja valvontatehtävien hoitamisesta 27 päivänä tammikuuta 1971 annetussa laissa (88/71) on säädetty.

12 §

Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriö.

13 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1983.

maisena öljykasvituotannon edistämisestä 7 päi-
vänä huhtikuuta 1978 annettua lakia (262/
78).

Vuoden 1982 sadon osalta sovelletaan koti-

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Taisto Täbkämaa*

